

รูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา*

Knowledge Management Model of Modern Administrators to Improve the Quality of Education in Phrapariyattidham School, General Education Section

¹พระมหาบันทอน ทองสว่าง, ชวนคิด มะเสนา และ นเรศ ชันธะรี

¹Phramaha Banthon Thongsawang, Chuankid Masena and Naret kanthari

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: banthon54@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา 2) เพื่อสร้างรูปแบบ 3) เพื่อทดลองรูปแบบ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา 134 แห่ง โดยการสุ่มอย่างง่าย 2. สร้างรูปแบบ ตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 11 คน 3. ทดลองรูปแบบ กลุ่มเป้าหมายคือสถานศึกษา 1 แห่ง และ 4. การประเมินรูปแบบ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริหาร ครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 21 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการความรู้ มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. หลักการ ได้แก่ 1) หลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง 3) หลักการมีส่วนร่วม 4) หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 2. วัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) ให้ผู้บริหาร ครู นำแนวทางการจัดการความรู้ยุคใหม่ไปใช้ 2) ให้สถานศึกษานำวิธีการเรียนรู้แนวใหม่ไปประยุกต์ใช้ 3. วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) การกำหนดความรู้ 2) การแสวงหาความรู้ 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแลกเปลี่ยนความรู้ 7) การเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบย่อย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการสร้างความร่วมมือ 2) ด้านการสื่อสาร 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4. แนวทางการประเมิน ได้แก่ 1) ประเมินความสำเร็จ 2) ประเมินความพึงพอใจ 5. เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ 1) มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาความรู้ 2) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีส่วนร่วม มีความมุ่งมั่นและตั้งใจอย่างแท้จริงในการจัดการความรู้ให้มีคุณภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: การจัดการความรู้; ทักษะของผู้บริหารยุคใหม่; พัฒนาคุณภาพการศึกษา; โรงเรียนพระปริยัติธรรม; แผนกสามัญศึกษา

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to study the current conditions and problems; 2) to create a model; 2) to experiment a model; and 4) to assess a model. The study applied mixed-methods research and was divided into 4 phases as follows: 1) to study the current conditions and problems, in which a sample group was acquired by mean of simple random sampling and consisted of administrators and teachers from 134 Phrapariyattidhamma schools in general education department; 2) to create a model and have it examined by 11 experts; 3) to experiment a model in which a target group was 1 educational institute; and 4) to evaluate a model in which a target group comprised 21 administrators, teachers, and related persons. The research instruments were questionnaires and semi-structured interviews. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

From the study, the following results are found: A knowledge management model consists of 5 components which are: 1) Principles comprise 1. lifelong learning, 2. change management, 3. participation, and 4. learning exchange; 2) The objectives comprise 1. the administrators and teachers are able to apply the guidelines of knowledge management and 2. educational institutes are able to apply the new way of learning; 3) The procedures comprise 1. the determination of knowledge, 2. knowledge acquisition, 3. systematic knowledge management, 4. knowledge codification and refinement, 5) knowledge access, 6) knowledge exchange, and 7) learning which consists of 3 sub-components, namely, 7.1) cooperation, 7.2) communication, and 3) the use of digital technology; 4) Assessment guidelines comprise 1. success assessment and 2. satisfaction assessment; and 5) The success conditions comprise 1. an awareness of the importance of knowledge development and 2. becoming a learner who actively participates in the improvement of the quality of knowledge management.

Keywords: Knowledge Management; Skills of Modern Administrators; Development of Educational Quality; Phrapariyattidhamma School; General Education Department

บทนำ

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ส่งผลให้ทุกองค์การต้องปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานในทุกด้าน เพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงอยู่ได้ในท่ามกลางกระแสของการแข่งขัน (Naipinit, 2014) โรงเรียนเป็นหน่วยงานด้านการบริการอีกประเภทหนึ่ง มีความจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณภาพให้แก่ผู้เรียน

เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม (Office for Accreditation and Quality Assessment, 2011) การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพกำลังคนเพื่อพัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศชาติ การศึกษาที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อคุณภาพของประชากรของประเทศโดยรวม คุณภาพการศึกษาจึงกลายเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาของทุกประเทศในโลก โดยเฉพาะในยุคสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Society) การพัฒนาประเทศเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจยุคใหม่จำเป็นต้องพึ่งพานวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นหลัก ความรู้ความสามารถของกำลังคนและภูมิปัญญาของประเทศจึงเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญ (Meesri, and Tawata, 2018)

ในปัจจุบันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังไม่น่าพอใจ จากข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะในการแข่งขันที่สะท้อนถึงสถานภาพของประเทศไทยในเวทีระดับนานาชาติ โดยสถาบัน International Institute For Management Development : IMD ปี 2559 พบว่า ความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 52 จาก 61 ประเทศ ด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (TOEFL) อยู่ในอันดับที่ 57 เป็น 2 อันดับสุดท้าย การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อปีน้อยกว่ามาเลเซีย 2 เท่า ต่ำกว่าสิงคโปร์ 3 เท่า บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานเต็มเวลา (FTE) มีเพียง 1.3 คนต่อประชากร 1,000 คน อยู่ในอันดับที่ 49 ต่ำกว่ามาเลเซีย 2 เท่า ต่ำกว่าสิงคโปร์ถึง 6 เท่า ผู้จบการศึกษาสายวิทยาศาสตร์มีมาก แต่ผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนต่ำกว่าครึ่ง สะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพของผู้เรียนยังด้อย (Ministry of Education, Office of the Education Council, 2016) ในบริบทของโลกยุคศตวรรษที่ 21 วิสัยทัศน์ประเทศและโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ไทยแลนด์ 4.0 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทใช้ศักยภาพสูงสุดในทุกด้านเพื่อการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น มีประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำแห่งอนาคต เพื่อให้ประเทศสามารถแข่งขันได้ในโลกยุคใหม่ (Office of the Basic Education Commission, 2017) ความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหาร และเป็นกลไกที่สำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์จากระบบการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก (Phosri, and Werapanyo, 2018)

จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศยังส่งผลให้มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างอิสระทุกสถานที่และทุกเวลา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และโต้ตอบกันผ่านเครือข่ายแบบสองทางอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมายและต่อเนื่อง การจัดการความรู้จึงกลายเป็นเรื่องจำเป็น การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์กรปรับตัวเข้ากับโลกยุคปัจจุบันและโลกของการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป ช่วยแก้ปัญหาในการทำงาน ช่วยให้องค์กรก้าวหน้าสู่ความเป็นเลิศ การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่กระจัดกระจาย อยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันสูงสุด (Knowledge Management and Development Office: Public Organization, 2016)

จากสภาพปัจจุบันปัญหาและสภาพความเป็นจริงของโลกในปัจจุบันในทุกมิติ สรุปได้ว่า การเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องมีการพัฒนาการขององค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นตลอดเวลาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน รวมถึงการตื่นตัวเรื่ององค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ กลายเป็นปัจจัยใหม่ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 เป็นบุคคลที่เป็นกลไกหลักในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาและเป็นปัจจัยสำคัญสูงสุดในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้ทักษะผู้นำในศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการกับกระบวนการจัดการความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ในการนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เป็นสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนซึ่งเป็นพระภิกษุ สามเณร เป็นการจัดการศึกษาอีกแผนกหนึ่งของคณะสงฆ์ เพื่อส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาเรียนรู้วิชาการสามัญควบคู่กับหลักธรรมของพระพุทธศาสนา (Sukhakul, 2004) และโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ก็ตกอยู่ภายใต้บริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคศตวรรษที่ 21 และได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างเลี่ยงไม่ได้ ผู้เรียนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาคทั่วถึงและเท่าเทียมเช่นเดียวกัน และที่สำคัญที่สุดทุกคนตกอยู่ภายใต้แรงกดดันจากสภาวแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากอิทธิพลจากกระแสแห่งโลกยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีการปรับเปลี่ยนตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

ผู้วิจัยจึงสนใจและทำการศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เพื่อเป็นการสร้างนวัตกรรม รูปแบบการจัดการศึกษาแนวใหม่ ให้โรงเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปประยุกต์ใช้ และให้ผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้า และต่อยอดองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญให้มีประสิทธิภาพและสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
3. เพื่อทดลองรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
4. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1) ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยทั้ง 3 ตัวแปร เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มีค่าความตรงตาม (Validity)= 0.97, ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) = 0.832 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จากประชากรผู้บริหาร และครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 เขตการศึกษา 20 จังหวัด 206 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, and Morgan) ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหาร จำนวน 134 คน และครู 322 คน รวม 456 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมา จำนวน 443 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.61 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ระยะที่ 2) ศึกษาโดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาที่เป็นโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 3 โรงเรียน โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบ ทำการยกร่างรูปแบบ จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ จัดทำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ และตรวจสอบรูปแบบ ตรวจสอบคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบ และประเมินรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group Discussion) จำนวน 11 คน

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ผู้วิจัยนำรูปแบบไปทดลองใช้ในโรงเรียนศรีสุตาวิทยา ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลเป็นระยะเพื่อสรุปผลการทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ผู้ประเมินคือ ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 21 คน ใช้เครื่องมือแบบสอบถาม ทำการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.45)

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการเข้าถึงความรู้ ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาคือการแลกเปลี่ยนความรู้ ($\bar{X} = 4.60$) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ($\bar{X} = 4.52$) การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.48$) การสร้างและแสวงหาความรู้ ($\bar{X} = 4.36$) การกำหนดความรู้ ($\bar{X} = 4.33$) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ ($\bar{X} = 4.27$)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ สร้างขึ้นโดยกระบวนการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน มี 5 องค์กรประกอบ ดังนี้ องค์กรประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ได้แก่ 1) หลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง 3) หลักการมีส่วนร่วม และ 4) หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน องค์กรประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรนำแนวทางการจัดการความรู้ยุคใหม่ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพที่สุด 2) เพื่อให้สถานศึกษานำวิธีการเรียนรู้แนวใหม่มาใช้ให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน องค์กรประกอบที่ 3 วิธีการดำเนินการรูปแบบ ได้แก่ 1) การกำหนดความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ 4) การกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแลกเปลี่ยนความรู้ และ 7) การเรียนรู้ โดยนำทักษะ 3 ด้านเป็นองค์ประกอบย่อย คือ (1) ด้านการสร้างความร่วมมือ (2) ด้านการสื่อสาร (3) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล องค์กรประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินรูปแบบ ได้แก่ 1) ประเมินคุณภาพความสำเร็จ และ 2) ประเมินความพึงพอใจ องค์กรประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ได้แก่ 1) มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาความรู้ 2) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีส่วนร่วม มีความมุ่งมั่นและตั้งใจอย่างแท้จริงในการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้น ผลการประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ระดับ มาก

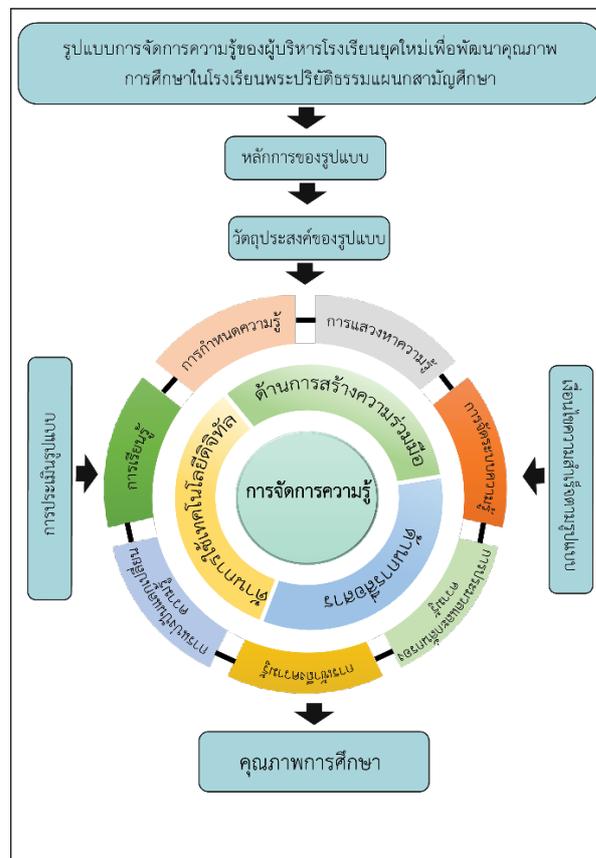
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อทดลองรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ เข้าใจในการนำทักษะสมัยใหม่ในยุคศตวรรษที่ 21 มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อสืบค้น และจัดระบบความรู้ นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น โดยเฉพาะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ที่ระบาดอย่างรุนแรง ส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ทดลองใช้รูปแบบ พบว่า โดยรวมมีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 21 คน พบว่า ความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์รูปแบบ ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือ หลักการรูปแบบ ($\bar{X} = 4.45$) เงื่อนไขความสำเร็จรูปแบบ ($\bar{X} = 4.43$) แนวทางการประเมิน

รูปแบบ ($\bar{x}=4.27$) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ วิธีดำเนินการรูปแบบ ($\bar{x}= 4.19$) ด้านความเป็นไปได้ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.32$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เงื่อนไขความสำเร็จรูปแบบ ($\bar{x}= 4.45$) รองลงมาคือ แนวทางการประเมินรูปแบบ ($\bar{x}= 4.44$) วัตถุประสงค์รูปแบบ ($\bar{x}= 4.40$) หลักการรูปแบบ ($\bar{x}= 4.36$) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือวิธีดำเนินการรูปแบบ ($\bar{x}= 3.97$) ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.27$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ หลักการรูปแบบ ($\bar{x}= 4.46$) รองลงมาคือ วัตถุประสงค์รูปแบบ ($\bar{x}= 4.44$) เงื่อนไขความสำเร็จรูปแบบ ($\bar{x}= 4.20$) แนวทางการประเมินรูปแบบ ($\bar{x}= 4.19$) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือวิธีดำเนินการรูปแบบ ($\bar{x}= 4.10$)

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่ คือ รูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง หลักการมีส่วนร่วม หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1. เพื่อให้โรงเรียนมีแนวทางการบริหารงาน ตามรูปแบบการจัดการความรู้ 2. เพื่อให้เกิดคุณภาพจากการเรียนรู้แนวใหม่ ตามรูปแบบการจัดการความรู้

การดำเนินงานของรูปแบบ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1. การกำหนดความรู้ 2. การสร้างและแสวงหาความรู้ 3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ 4. การประเมินผลและกลั่นกรองความรู้ 5. การ

เข้าถึงความรู้ 6. การแลกเปลี่ยนความรู้ และ 7. การเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบย่อย 3 ด้าน มาขับเคลื่อน ดังนี้
(1) ด้านการสร้างความร่วมมือ (2) ด้านการสื่อสาร (3) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

การประเมินรูปแบบ ประกอบด้วย 1. ประเมินผลคุณภาพความสำเร็จของโรงเรียนที่บริหารงาน ตามรูปแบบการจัดการความรู้ 2. ประเมินความพึงพอใจของ ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง

เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนพระปริยัติธรรมตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนางาน ในการดำเนินการตามรูปแบบทั้งระบบ 2. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรม จะต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีลักษณะนิสัยเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การเข้าถึงความรู้ รองลงมา การแลกเปลี่ยนความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเรียนรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ และการกำหนดความรู้ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีทักษะภาวะผู้นำยุคใหม่ มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีศักยภาพในการสื่อสาร การสร้างทีมงาน มีสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถทำการสืบค้นองค์ความรู้สมัยใหม่ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา มาสังเคราะห์จัดระบบ กลั่นกรอง จัดเก็บและนำมาใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามความต้องการ ผ่านแอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มต่างๆ รวมทั้งสามารถในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ในยุค 4.0 ที่มีอยู่ในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงต้องมีการพัฒนาทักษะด้านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ครู บุคลากรและผู้เรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสังคมออนไลน์ใหม่ ๆ ต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในอนาคต สอดคล้องกับความเห็นของ Panich (2016) ได้เสนอว่าการจัดการความรู้ (KM) เป็นเครื่องมือที่จะต้องใช้อย่างเป็นระบบ มียุทธศาสตร์ และช่วยทำให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มขึ้น ทั้งระดับองค์กรและระดับพนักงานเป็นรายคน เป็นการรวบรวม สร้าง จัดระเบียบ แลกเปลี่ยนและประยุกต์ใช้ความรู้ในองค์กร โดยพัฒนาระบบจากข้อมูลไปสู่สารสนเทศ เพื่อให้เกิดความรู้และปัญญา รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้และเกิดการเรียนรู้ภายในองค์กร และสอดคล้องกับ Phasukjeet (2007) ที่เสนอแนะแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการของการจัดการความรู้ไว้ 4 ประการ ได้แก่ 1) การแสวงหาความรู้ (knowledge acquisition) องค์กรควรแสวงหาความรู้ที่มีประโยชน์และมีผลต่อการดำเนินงานจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร 2) การสร้างความรู้ (knowledge creation) 3) การจัดเก็บและค้นคืนความรู้ (knowledge storage and retrieval) และ 4) การถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ (knowledge transfer and utilization) และสอดคล้องกับ Cerchione, and Esposito (2017) ที่เสนอว่าการจัดการความรู้ เป็นแนวทางการบริหาร แนวทางการทำงานภายในองค์กรเพื่อทำให้เกิดความรู้ขององค์กรขึ้น โดยมีกระบวนการรวบรวม สร้างและกระจายความรู้ไปให้ทั่วทั้งองค์กรเพื่อให้เกิดการต่อยอดความรู้ นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมถึงก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ภายในองค์กรขึ้น คือการรวบรวมองค์

ความรู้ที่มีอยู่ซึ่งกระจุกกระจายในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และนำมาพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Alan (2010) ได้กำหนดขั้นตอนกรอบการจัดการความรู้ (KM Framework) ประกอบด้วยการระบุความต้องการ (Identification of needs) การกำหนดแหล่งความรู้ (Identification of knowledge resources) การแสวงหาและสร้างความรู้ (Acquisition, creation or elimination of knowledges) การนำเอาความรู้มาใช้ประโยชน์และแบ่งปัน (Retrieval, application and sharing knowledge) และการจัดเก็บความรู้ (Storage of knowledge)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า รูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีการดำเนินการของรูปแบบ ซึ่งมี 7 องค์ประกอบหลัก คือ (1) การกำหนดความรู้ (2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (5) การเข้าถึงความรู้ (6) การแลกเปลี่ยนความรู้ และ (7) การเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบย่อย 3 ด้านมาขับเคลื่อน คือ (1) ด้านการสร้างความร่วมมือ (2) ด้านการสื่อสาร (3) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4) การประเมินรูปแบบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือดำเนินงานของรูปแบบอยู่ในระดับ มาก ผู้วิจัยเห็นว่ารูปแบบการจัดการความรู้ เป็นรูปแบบที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่อีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบตามหลักการและกระบวนการตามระเบียบวิธีวิจัยและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญตามลำดับ รวมทั้งได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบตามขั้นตอนอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการนำนวัตกรรมใหม่ไปใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ต้องศึกษาแนวทางการนำไปใช้ให้เข้าใจและประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทและศักยภาพของสถานศึกษาของตนเอง สอดคล้องกับ Phophakdee (2010) ที่สรุปไว้ว่า รูปแบบประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้างและสาระสำคัญของรูปแบบ ส่วนที่ 3 การนำสู่การปฏิบัติและเงื่อนไข ความสำเร็จ และสอดคล้องกับ Janyapai boon (2012) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่า ควรมีส่วนประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบโดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ มีการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ โดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาและนำรูปแบบไปใช้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจการทดลองใช้รูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่าหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ส่งผลให้ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง เกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญและจำเป็นในการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ทำให้เกิดการสื่อสาร เรียนรู้และทำงานร่วมกันเป็นทีม เกิดมิติใหม่สู่การเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดระบบความรู้ จากหนังสือ เอกสาร วารสารที่เป็นเล่ม เปลี่ยนเป็นไฟล์เอกสาร ไฟล์หนังสือ ไฟล์วารสารแบบ อิเล็กทรอนิกส์ที่จัดเก็บบน Cloud, Web site และรูปแบบอื่นทำให้เอกสาร

เหล่านี้มีการจัดเก็บเป็นระบบ ทันสมัย สะดวกเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาตามความต้องการ สอดคล้องกับ Kongsawatkiat (2010) ที่เสนอไว้ว่า การจัดการความรู้เป็นการรวบรวม สร้าง จัดระเบียบ แลกเปลี่ยนและประยุกต์ใช้ความรู้ในองค์กร โดยพัฒนาจากข้อมูลไปสู่สารสนเทศ เพื่อให้เกิดความรู้และปัญญาในที่สุด สอดคล้องกับ Chakphitak (2016) ที่เสนอไว้ว่า การจัดการความรู้ เป็นกระบวนการจัดการความรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่องค์กร, บุคคลต้องการ ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ดังนี้ 1) การตรวจสอบและระบุหัวข้อความรู้ 2) การสร้างกรอบแนวคิดในการบริหาร 3) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ 4) การสร้างระบบสารสนเทศในการจัดการความรู้ 5) การจัดกิจกรรมในการจัดการความรู้ 6) การวัดประเมินผลการจัดการความรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (2006) ที่ว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้มีความเชื่อมโยงกัน โดยกระบวนการจัดการความรู้ เป็นวิธีในการสืบเสาะหาองค์ความรู้เพื่อนำมาใช้ในองค์กรทำให้เกิดการพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ขึ้นอย่างต่อเนื่อง การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการทำงานขององค์กรให้พัฒนาขึ้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า ผลประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่าเป้าหมายสูงสุดของกระบวนการจัดการความรู้ คือ ต้องการได้ข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยมาเป็นกลยุทธ์หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับ Panich (2005) ที่เสนอว่าเป้าหมายของการจัดการความรู้มี 3 ประการได้แก่ 1) เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น 2) เพื่อการพัฒนาคน คือ พัฒนาผู้ปฏิบัติงานในองค์กร 3) เพื่อการพัฒนา “ฐานความรู้” ขององค์กร เป็นการเพิ่มพูนทุนความรู้หรือทุนปัญญาขององค์กร จะช่วยให้องค์กรมีศักยภาพในการฟันฝ่าความยากลำบาก หรือความไม่แน่นอนในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ Namprasertchai (2015) ได้สรุปแนวทางของกระบวนการจัดการความรู้ (knowledge management process) ว่าเป็นกระบวนการแบบหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรเข้าใจถึงขั้นตอนที่ทำให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ หรือพัฒนาการของความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กร เพื่อนำองค์ความรู้ที่ทันสมัย ตรงตามความต้องการมาพัฒนาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของหน่วยงาน ในการตรวจสอบรูปแบบยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Eisner (1976) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบว่า การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณโดยเชื่อว่าการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญไม่ได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายอย่างเดียวแต่มุ่งตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องด้วย รูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) มีความละเอียดลึกซึ้ง รูปแบบที่ใช้บุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ถูกต้อง มีมาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิตนเอง

สรุป

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สรุปภาพรวมดังนี้ สภาพปัจจุบันมีการดำเนินการในระดับมาก ใน

ด้านความต้องการในการจัดการความรู้ พบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้ทักษะภาวะผู้นำยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้มากขึ้นเพื่อสืบค้น สังเคราะห์ จัดระบบและนำข้อมูลความรู้ที่ตรงตามความต้องการมาใช้ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ให้มากขึ้น ในด้านการสร้างรูปแบบ ผลการศึกษาอย่างเป็นระบบ ได้รูปแบบการจัดการความรู้ของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีองค์ประกอบครบ 5 ส่วน และจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบตามหลักวิชาการ ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบอยู่ในระดับมาก ผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า มีความพึงพอใจระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีความรู้ เข้าใจกระบวนการจัดการความรู้ที่ใช้ทักษะของผู้บริหารยุคใหม่มาบูรณาการเพื่อหาข้อมูลความรู้มาพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ ควรดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 สร้างความร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา ในการกำหนดความรู้ที่จำเป็นเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.2 แสวงหาความรู้ที่สอดคล้องสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ทันต่อโลกในปัจจุบันโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดระบบข้อมูล
- 1.3 ประมวลและกลั่นกรองความรู้ที่มีประโยชน์สำหรับการศึกษาค้นคว้าจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง และยกระดับคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ Smart Learner ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

- 2.1 การวิจัยและพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคภาวะวิกฤต
- 2.2 การวิจัยและพัฒนาทักษะภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่มุ่งสู่ Smart Learner, Smart Teacher, Smart Administrator และ Smart School. เพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกอนาคต

References

- Alan, F. (2010). *Knowledge Management-tools*. Retrieved October 19, 2020, from <http://www.knowledge-management-tools.net/>

- Cerchione, R., & Esposito, E. (2017). *Using knowledge management systems: A taxonomy of SME strategies*, *International Journal of Information Management*, journal home page. Retrieved October 19, 2020, from <https://www.journals.elsevier.com/international-journal-of-information-management>
- Chakphithak, N. (2016). *Knowledge management theory*. Bangkok: Odeon Store.
- Eisner, E. (1976). Education Connoisseurship and Criticism: Their Form and Functions in Educational Evaluation. *The Journal of Aesthetic Education*, 10(3/4), 135-150.
- Janyaphaiboon, S. (2012). *Model of Quality Assurance Development in Educational Institutions under Secondary Education Service Area Office District 29*. (Doctoral Dissertation). Ubon Ratchathani Rajabhat Institute. Ubon Ratchathani.
- Knowledge Management and Development Office: Public Organization. (2016). *Handbook and Modern Management Techniques in accordance with Good Country Management Guidelines*. Nonthaburi: Sahamit Printing.
- Kongsawatkiat, K. (2010). *Documents for lectures Knowledge management*. (3rd ed). Bangkok: Ratanatri.
- Phosri, P., & Werapanyo, P. (2018). The Educational Administration in the 21st Century. *Journal of Educational Review Faculty of Education in MCU*, 4(1), 80-91.
- Meesri, N., & Tawata, A. (2018). The Relationship Between Knowledge Management and Creativity of Support Employees Silpakorn University. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 11(2), 21-34.
- Ministry of Education, Office of the Education Council. (2016). *Thai Educational Conditions 2016/2017: Thailand's Education Reform Guidelines for Thailand 4.0 Era*. Bangkok: Prigwarn Graphics Co., Ltd.
- Naipinit, A. et al. (2014). Adjustment Under Globalization. *Academic Journal of Songkhla Rajabhat University*, 7(1), 1-12.
- Namprasertchai, S. (2015). *Knowledge Management*. Bangkok: SE-EDUCATION.
- Office for Accreditation and Quality Assessment. (2011). *Criteria and methods of external quality assessment of basic education institutions*. Bangkok: Offset Plus Co., Ltd.
- Office of the Basic Education Commission, (2017). *Driving Thai Secondary Education 4.0 for Work in the 21st Century*. Bangkok: Agricultural Cooperative Society of Thailand Co., Ltd.
- Panich, W. (2005). *Knowledge management and Thai public administration*. Retrieved April 15, 2019, from <http://www.person.ku.ac.th/training/kukm/article/1097206195-1.pdf>
- Panich, W. (2016). *Building Learning for the 21st Century*. (2nd ed). Bangkok: S. Charoen Printing.

- Phasukjeet, P. (2007). *Knowledge Management: Driven edition*. (3rd ed). Bangkok: Yaimai.
- Phophakdee, P. (2010). *Development of a juristic school management model: Under the Office of the Basic Education Commission*. (Doctoral Dissertation). Chulalongkorn University. Bangkok.
- Senge, P. (2006). *The leader's new work: Building learning organizations*. Retrieved October 19, 2020, from <https://www.taylorfrancis.com/books/edit/10.4324/9781315250601/leadership-perspectives-alan-hooper>
- Sukhakul, P. (2004). *Personnel administration of Phrapariyattidham School: Department of General Education under the National Office of Buddhism School Group 2*. Retrieved October 19, 2020, from <http://www.thaithesis.org/detail.php?id=1162547000355>